
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

קולנוע וביקורת המשפט - 62475

תאריך עדכון אחרון 21-09-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: משפטים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): גב' אורנה פפרמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ornapf@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש במייל

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס מציג את הקולנוע כמדיום ביקורתי, משקף ומכונן כאחד של המשפט ושל היחסים המורכבים שמקיימים המשפט והבניות חברתיות. במסגרת הקורס נבחן את המשפט מזווית ביקורתית המתמקדת בראייתו ככלי בעל כוח רב ושליט, המשרת בעיקר אליטות הגמוניות בחברה, בנושאים מגוונים כמו דימוי עורך-הדין, משפט ומגדר, קפיטליזם ועוד.

מטרות הקורס:

להרחיב את תחומי העניין, הידע וההשפעות שיש לתרבות הפופולרית על המשפט, ולהתבונן באופן ביקורתי עליו מהזווית המשפטית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיומו של קורס זה הסטודנטים ילמדו לזהות את כוחו של המדיום הקולנועי ככלי חשוב להבנה עמוקה יותר של תהליכים סוציולוגיים המתרחשים "מחוץ" לתחומי מה שמוכר ונחשב באופן פורמליסטי, כ"משפט". דרך הצצה אל עולם המשפט מבעד לעדשה הקולנועית, תינתן להם/ן היכולת לשפוט עליו כמוסד תרבותי ומוגבל, ולחשוף אותו לביקורת שאינה משפטית מסורתית.

דרישות נוכחות (%) :

נוכחות חובה בשיעורים הפרונטאליים

שיטת ההוראה בקורס: המפגשים יערכו במתכונת קבועה, לפיה בכל שיעור יוצג סרט אחד לצפייה ולאחריו יערך דיון מעמיק בו. לכל סרט יוצמד טקסט משפטי אותו יידרשו הסטודנטים/יות לקרוא לקראת השיעור וההקרנה. הטקסט המשפטי מיועד למצב את הסרט בהקשר הייחודי בו הוא עוסק, ולאפשר בחינה שלו לאור הרקע המשפטי במסגרתו הוא מוצג.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

שיעור 1

בשיעור זה לא יוקרן סרט

1. מנחם מאוטנר, "העצה של פרנקפורטר" דין ודברים ג 107 (2007).

חטיבה ראשונה:

ייצוג המקצוע המשפטי

שיעור 2 Gilroy Tony by ,Clayton Michael

1. נטע זיו, עריכת-דין, צדק חברתי וחינוך משפטי" עלי משפט 1 253 (2000).

שיעור 3 Soderbergh Steven by ,Brockovich Erin

---

1. קלריס חרבון, "על תבונה ורגישות: מסע גיבוש של זהות מזרחית בייצוג משפטי", מאמר בתוך לאחותי, פוליטיקה פמיניסטית מזרחית 155 (2007)

2. William L.F. Felstiner, Richard L. Abel & Austin Sarat, *The Emergence and Transformation of Disputes: Naming, Blaming, Claiming* 15 L. & SOC. REV. 631 (1980-1981).

חטיבה שניה:

קפיטליזם וזכויות עובדים

שיעור 4 *Chaplin Charlie by Times Modern*

1. קארל מארקס, פרידריך אנגלס, "מניפסט של המפלגה הקומוניסטית" בתוך המניפסט הקומוניסטי במבחן הזמן (הקיבוץ המאוחד 1998) 62-37. [אפשר לדלג על עמודים 54 באמצע -62 באמצע].

שיעור 5 *Street-Wall by Stone Oliver*

1. יוסי דהאן, "צדק סוציאליסטי - סוציאליזם של שוק" בתוך תיאוריות של צדק חברתי 214-233.

חטיבה שלישית:

מין ומגדר בקולנוע

שיעור 6

אפס ביחסי אנוש, מאת טליה לביא

1. ניצה ברקוביץ', "אשת חיל מי ימצא? נשים ואזרחות בישראל", סוציולוגיה ישראלית ב(1) (תש"ס) 277

שיעור 7 *Scott Ridley by Louise & Thelma*

1. קתרין מקינון "שוני ושליטה: על אפליה מינית" בתוך: פמיניזם משפטי בתיאוריה ובפרקטיקה (ערכה דפנה ברק-ארז, תרגמה עידית שורר, רסלינג 2005) 23-34.

שיעור 8 שש פעמים, מאת יונתן גורפינקל

1. רותי לבנשטיין-לזר, "כשאת אומרת כן, למה את מתכוונת", המשפט ברשת, כרך ב (2014).

שיעור 9

Chicago, by Rob Marshall

1. נויה רימלט, כאשר נשים נעשות אלימות פלילים י 277 (2001) (לא כולל פרקים ג ו-ו למאמר).

שיעור 10

Boys Don't Cry, by Kimberly Peirce

1. אייל גרוס, "התחזות כאדם אחר": חיקוי ומרי מגדרי במשפט של חן אלקובי, בתוך משפטים על

אהבה 365-412 (אורנה בן-נפתלי וחנה נווה עורכות, 2005).

חטיבה רביעית:
משפט, גזע וקולנוע

שיעור 11
Selma, by Ava DuVernay

1. Ian F. Haney Lopez, *The Social Construction of Race: Some Observations on Illusion, Fabrication, and Choice*, 29 HARV. C.R.-C.L. L. REV. 1, 29 (1994)

שיעור 12
The Help, by Tate Taylor

1. Hila Shamir and Guy Mundlak, "Bringing Together or Drifting Apart? Targeting Care Work as 'Work Like No Other'", *Canadian Journal of Women and the Law*, Vol. 23, p. 289, 2011.

שיעור 13
המילים הטובות, מאת שמי זרחין

1. יפעת ביטון, "מזרחים במשפט: האין כיש", משפטים מא, 2011.

חטיבה חמישית:
פוסט-מודרניזם משפטי-קולנועי

שיעור 14
Memento, by Christopher Nolan

1. עדי אופיר, "פוסטמודרניזם: עמדה פילוסופית" בתוך חינוך בעידן השיח הפוסטמודרניסטי 135-163 (אילן גור-זאב עורך, 1997) (לקרוא בעיון רק עמ' 140-160, ואת השאר לסרוק ביעף).

חומר חובה לקריאה:
קריאת חומרי החובה לשיעורים כפי שמופיעים ברשימת הנושאים

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי:
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
הרצאה 0 %

השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

יודגש כי הקורס כולל צפייה בתכנים קולנועיים הכוללים ביטויים מיניים מפורשים וכן סצנות אלימות לא פשוטות. כמו כן, חלק מהסרטים דוברי האנגלית עלולים להיות ללא ליווי כיתוביות בעברית. נא קחו זאת בחשבון בהרשמה לקורס!
חלק מן הסרטים עלולים להשתנות, לאור זמינות מדיה להקרנה.